№ 50. Łódź, Piątek 20 lutego 1920 roku. Rok III.

# GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

**PRENUMERATA:**
Miesięcznie Mk. 13.—. Kwartalnie Mk. 39.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 2.— miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 18.00. Kwartalnie 54.00. Zagranicą Mk. 25.— miesięcznie.

**Cena numeru pojedyńczego 60 fen.**

Redakcja i Administracja w Łodzi: Piotrkowska 106. Telefon 199.

**Telefon w Warszawie 609.**

**OGŁOSZENIA:**
Zwyczajne: 1.50 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy.
Drobne: 30 fen. za wyraz, najmniej 3.00 Mk. Zagubione dokumenty Mk. 2.00. Poszukiwanie pracy 20 fen. wyraz.
Nadesłane: przed tekstem 5.— Mk., w tekście 7 Mk., po tekście 3.00 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
Nekrologi: 2.50 Mk za wiersz petitowy (str. 4 szp.)
Ogłosz. zaręczynowe i zaślubinowe po Mk. 100.— po tekście.
Za terminowy druk ogłoszeń i ofiar adm. nie odpowiada.

# Obrady Sejmu.

## Wrażenia ogólne.

(Tel. od nasz. spraw. sejm.).

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu zgłodniałe miasta odniosły zwycięstwo nad paskującą wsią. Projekt przymusowego wykupu ziemiopłodów według uchwały poprawionej ma być zastosowany nietylko do gospodarstw od 40 morgów, ale nawet od 25. Ta decyzja większości w naszym Sejmie, w którym dotąd czynnikiem decydującym były wszelakiego rodzaju grupy włościańskie była zupełną niespodzianką. Tłomaczyć to sobie można tylko tem, że radykalny obóz ludowców poszedł tym razem za głosem ogólnego interesu, a nie wyłącznie żądań włościaństwa.

Jednak decyzja jeszcze nie jest ostateczną. Wobec zasadniczych zmian projektu, przesłano go znowu do komisji i dzisiaj przy trzeciem czytaniu mogą zajść nowe niespodzianki. — Podkreślić trzeba fakt znamienny—humorystyczny: rząd nie zabrał głosu w całej dzisiejszej dyskusji. Dopiero pod sam koniec posiedzenia, kiedy projekt już był uchwalony i głosowano rezolucje, minister Śliwiński zażądał odesłania jednej z nich do komisji. I to jedyne wystąpienie przedstawiciela rządu było po niewczasie, gdyż w chwili, kiedy przemawiał, rezolucja była przez plenum uchwalona.

St. Gr.

—:—

## Przebieg posiedzenia.

Przystąpiono do dalszej dyskusji nad ustawą o przymusowym wykupie ziemiopłodów.

Pos. Michalak podnosi zarzuty przeciw ministerstwu aprowizacji i stawia poprawkę, aby przymusowy wykup zboża obejmował także gospodarstwa poniżej 40 morgów.

Pos. Thomas żali się na odmienne traktowanie Poznańskiego do innych dzielnic Polski. Rząd płaci w Poznańskiem niższe ceny, aniżeli w innych częściach kraju, co powoduje rozwielmożnienie się paskarstwa. Szerzy się także agitacja. W okręgu ostrowskim aresztowano jednego agitatora, który powoływał się na stronnictwo posła Witosa i namawiał do podwyższenia cen.

Pos. Bochenek propunuje, aby normę przymusowego sekwestru obniżyć do 25 morgów.

Pos. Hatakiewicz wskazuje na sprzeczności pomiędzy różnemi zgłaszanemi poprawkami i oświadcza, że w Małopolsce brak zboża na zasiewy. Potrzeba 1390 wagonów zboża, rząd zaś dostarczył zaledwie 10. Z powyższych powodów mówca głosować będzie przeciw ustawie.

Pos. Herz powiada, że rolnictwo powinno złożyć ofiarę na ołtarzu Ojczyzny. Domaga się, aby ministerstwo aprowizacji na przyszłość trzymało się stałego programu. Wreszcie wznosi rezolucję, domagającą się jednolitego wypieku chleba, podwyższenie racji chleba do 2 kilogramów na osobę, oznaczenia ceny maksymalnej i sprzedaży chleba tylko na kartki.

Pos. Wasilewski, jako sprawozdawca mniejszości, wnosi trzy rezolucje, z których pierwsza domaga się przejścia nad ustawą do porządku dziennego, druga domaga się, aby rząd przedłożył projekt ustawy o handlu zamiennym, a trzecia zaś domaga się zakupu zboża za granicą, wreszcie zażądał imiennego głosowania.

Marszałek zawiadomił, że pos. Witos zgłosił wniosek, aby aprowidowano także w gminach wiejskich bezrolnych i małorolnych.

Marszałek poddał pod głosowanie 1-szy wniosek posła Wasilewskiego, domagający się przejścia nad ustawą do porządku dziennego.

Za wnioskiem oświadczyło się 92 posłów przeciw 143. Uchwalono także pierwszą część wniosku posła Bochenka, wedle którego norma sekwestru obniża się do gospodarstw 25-morgowych. Ustawę przyjęto w drugim czytaniu. Wniosek pos. Herza o jednolitym wypieku chleba przyjęto, a wniosek o podwyższeniu racji chleba odesłano do komisji. Wniosek p. Witosa o aprowidowaniu bezrolnych i małorolnych przyjęto również.

Z powodu znacznych poprawek trzecie czytanie odłożono do jutra.

# Sprawy polskie.

## Komunikat szefa sztabu generalnego

**Z dnia 19 lutego.**

### Front litewsko-białoruski:

W okolicy Połocka odparliśmy ataki bolszewickie. W rejonie Lepla utarczki patroli wywiadowczych. Na wschód od Ptyczy nasze skombinowane oddziały rozbiły i zmusiły do odwrotu obsady wsi Grabie i Siekierzyce. Na odcinku poleskim ożywiona działalność wywiadowcza.

### Front podolski.

Walki wywiadowcze.

Zastępca szefa sztabu generaln.
**Kuliński**, pułkownik.

## Sprawa pokoju z Rosją.

Po poniedziałkowem posiedzeniu komisji spraw zagranicznych, na którem omawiana będzie odpowiedź na sowiecką notę pokojową, ukaże się komunikat urzędowy, informujący szerszy ogół o sprawie pokoju.

## Ukraińcy chcą wziąć udział w rokowaniach z bolszewikami.

(Tel. wł. „Gł. Pol.")

Warszawa, 19 lutego. Misja dyplomatyczna ukraińska w Warszawie wręczyła rządowi polskiemu i przedstawicielom ententy notę, w której oświadcza, że nie uzna konsekwencji ewentualnego traktatu pokojowego z Rosją sowiecką, o ile w rokowaniach odnośnych nie weźmie udziału przedstawiciel rządu Petlury.

## Bolszewicy wzmacniają front przeciw Polsce.

**Warszawa, 19 lutego. (PAT).** Od dnia 22 grudnia, t, j. od daty, kiedy rząd sowiecki po raz pierwszy zwrócił się do rządu polskiego z propozycją wszczęcia rokowań pokojowych, odbywa się stałe wzmocnienie frontu siłami, które zostały zwolnione po rozbiciu wojsk Judenicza, Kołczaka i Denikina. W ciągu stycznia bolszewicy zaczęli uzupełniać szeregi oddziałami marszowych formacji, przysyłanych z centralnych gubernji. Wysyłają oni wojska i porządkują je na froncie metodycznie.

To wzmocnienie frontu, jak nam podają czynniki miarodajne, przedstawia się pokaźnie, liczy bowiem ponad 7 dywizji piechoty.

## Przed plebiscytem.

Gdańsk, 19 lutego. (PAT) Komisja międzynarodowa administracyjna dla obszarów plebiscytowych Prus wschodnich wydała zarządzenie, na mocy którego język polski ma być na całym obszarze plebiscytowym równouprawniony z językiem niemieckim.

Wobec tego rozporządzenia traci moc rozporządzenia kagańcowe. Komisja wydała zarządzenie, że osoby przyjeżdżające na obszar plebiscytowy muszą się wykazać paszportem wystawionym przez rząd i wizowanym przez komisję. To samo odnosi się do osób podróżujących zagranicę.

## Na Spiszu i Orawie.

Nowy Targ, 19 lutego. (PAT) Biuro kor. głównego komitetu plebiscytowego komunikuje: Międzynarodowa podkomisja odbywała w dniach od 8 do 16 lutego w dalszym ciągu podróż informacyjną na Spiszu i Orawie w towarzystwie delegata polskiego dr. Józefa Diehla i reprezentanta rządu czesko-słowackiego ks. Marcina Blichy. Podróż odbywano samochodem przy pięknej przeważnie pogodzie.

Podkomisja zatrzymywała się w szeregu miejscowości Spisza, leżących po drodze między Starą Wsią a Białką Spiską. Ludność polska zachowywała się naogół biernie, obawiając się teroru ze strony coraz liczebniej gromadzonej żandarmerji czeskiej na terenie plebiscytowym. Nie taiła jednak zadowolenia z powodu mającego nastąpić usunięcia wojsk czeskich.

W wielu miejscowościach oczekiwali przybycia podkomisji delegacje złożone z ludzi oddanych czechom, które zapewniały o dobrych stosunkach panujących między ludnością a okupantami. O wartości tych oświadczeń może świadczyć to, że delegacje składały się z naczelników gminnych, mianowanych przez czechów nauczycieli przysłanych przez czechów oraz żandarmów.

Charakterystyczny zaszedł wypadek w miejscowości Laksy, kiedy wójt wydelegowany przez czechów dla złożenia wiernopoddańczych uczuć prosił podkomisję, aby wojska koalicyjne nie rekwirowały tak bardzo jak wojska czeskie. Od Białki Spiskiej przez powiat Keszmarski podróż odbywała się w szybkim tempie z chwilowym tylko zatrzymaniem się w Keszmarku, władzom czeskim zależało na tym, aby podkomisja nie zetknęła się z tamtejszą ludnością (polsko-niemiecką) znaną z nieprzyjaznego usposobienia wobec okupantów.

Przez Liboczę przejechano do Kapituły Spiskiej a w dalszym ciągu przez Libtów na Orawę, gdzie również wstępowano do licznych miejscowości po drodze. Przez Trzcianę przejechano do Jabłonki, gdzie odbywał się wielki wiec zorganizowany przez wypuszczoną niedawno z aresztów czeskich pannę Józefę Machajównę. Wiecu uczestniczyło około 1000 górali z Jabłonki i okolicznych wsi. Ludność tamtejsza zachowuje się bardziej odważnie wobec czechów od ludności spiskiej przyczyniając okupantów o nie małe kłopoty. Przyjęła ona komisję z wielką radością. Olbrzymi łuk tryumfalny ozdobiony świeżemi kwiatami z napisem polskim świadczył o uczuciach tego twardego ludu, którego prześladowania czeskie nie zdołały złamać i który stale oświadcza się za deklaracją złożoną Polsce w listopadzie 1918 roku.

Dr Diehl był witany entuzjastycznie. Uroczystość ta wywarła na członkach podkomisji wielkie wrażenie. Zgłosili się równocześnie przedstawiciele gminy Chyżnego umyślnie wysłani przez mieszkańców dla zaprotestowania przeciw samowoli czesko-słowackich wójtów i zaznaczając, że ludność nie życzy sobie przyłączenia do Czech, ale przyłączenia do Polski. Podobnaż delegacja z gminy Piekielnik oświadczyła także swą wolę należenia do Polski

Podkomisja następnie przybyła do Zakopanego, gdzie przyjęto ją uroczyście. Dr. Diehl w przemowie swej stwierdził, że delegacja zachowałe się w czasie podróży zupełnie bezstronnie podniósł, że społeczeństwo polskie spodziewa się, iż nadal będzie postępowała bezstronnie.

Dnia 17 b. m. wyruszyła podkomisja w dalszą drogę przez Nowy Targ, Czarny Dunajec do Orawy skąd przez powiat Czadecki powróci do Cieszyna.

## Zjazd burmistrzów miast małopolskich.

Kraków, 19 lutego. (PAT). W sobotę, niedzielę i poniedziałek odbywał się tu zjazd burmistrzów z miast Małopolski oraz delegatów z miast byłej Kongresówki, Wielopolski i Śląska Cieszyńskiego. Przedmiotem obrad była sprawa aprowizacji, sprawy finansowe i t. d. W obradach brało udział około 70 przedstawicieli miast. Magistrat zabezpieczył delegatom pomieszczenie.

## Zjazd polskich kupców i przemysłowców.

**Gdańsk**, 19 lutego. (PAT). Rozpoczął tu obrady zjazd kupców i przemysłowców polskich. Rząd polski reprezentuje generalny komisarz pan Biesiadecki. Z posłów sejmowych przybyli ks. Kotula, Wróblewski i dr. Adam. Przybyłych powitał prezes związku kupców i przemysłowców polskich w Gdańsku, pan Kuhnert. Pan Biesiadecki wygłosił krótką przemowę, w której wskazał na znaczenie handlu i przemysłu dla nowobudującego się państwa polskiego i wyraził życzenie, aby obrady zjazdu były zadatkiem przyszłego rozwoju handlu i przemysłu w Gdańsku. Pierwsze posiedzenie odbyło się w środę, zagaił je p. Kuhnert, witając przedstawiciela rządu polskiego, p. Biesiadeckiego. Następnie powitał przybyłych kupców polskich, wyraził podziękowanie armji polskiej, a wreszcie powitał przedstawicieli kupców niemieckich w Gdańsku, oświadczając, że kupcy polscy pragną żyć w zgodzie z kupcami niemieckimi. Należy zgodnie ułatwić i przyspieszyć do współnej pracy, aby Gdańsk doprowadzić do rozwoju. Imieniem kupców niemieckich przemówił konsul Patzig, zaznaczając, że kupcy niemieccy w Gdańsku ożywieni są temi samemi dążeniami i będą wspólnie pracować w wytkniętym kierunku. Zakończył wyrażeniem nadziei, że praca ta osiągnie pożądany cel. Marszałkiem zjazdu obrano p. Bogusława Hersego, prezesa Stowarzyszenia kupców w Warszawie, zastępcami p. Kasprowicza z Poznania i Hoszowskiego ze Lwowa.

## Stanowisko Sir Towera.

**Gdańsk, 19 lutego.** (PAT) Wobec przedstawicieli prasy gdańskiej określił sir Tower swoje stanowisko, mniejwięcej następująco: Jestem przedstawicielem państw koalicyjnych, a celem moim jest z wspólnym przedstawicielem Polski panem Biesiadeckim ułożyć konwencję polsko-gdańską. Po ułożeniu konwencji, za którą odpowiedzialność bierze liga narodów i po zatwierdzeniu jej przez ligę narodów, Gdańsk stanie się miastem wolnym. Nastąpi to dopiero za pół roku.

Obywatele Gdańska mają przygotować konstytucję. Prasa powinna wpływać na to, aby utrzymać spokój. Gdańsk powstanie w interesie Gdańska i Rzeczypospolitej polskiej. Winna się wytworzyć sytuacja taka, aby komisja Ligi narodów nie miała wielkiego i trudnego zadania. Trudności na tym terenie istnieją. Liczba polaków jest stosunkowo niewielka, ale z czasem będzie się coraz zwiększać i z tym należy się liczyć.

Należy dołożyć wszelkich starań, aby w myśl traktatu pojokowego panowała opinja pojednawcza. Gdańsk jest dla Polski niezbędną koniecznością, więc trzeba dla Polski pracować. Gdańsk winien się stać miastem handlowym o charakterze kosmo-polityczym. Komisja nie będzie przeprowadzała znaczniejszych zmian, zwłaszcza odrazu. Nie będzie wprowadzała nowych urzędników, nowej waluty, znaczków pocztowych itp.

Jeden z przedstawicieli prasy niemieckiej prosił o wyjaśnienie, czy istnieje zamiar, aby koleje gdańskie oddane zostały wyłącznie urzędnikom z Galicji. Interpelant wskazuje na to, że oddziałałoby to szkodliwie na sprawność ruchu kolejowego.

Sir Tower odpowiedział, że nie słyszał nic o takim piśmie rządu polskiego. Jeden z przedstawicieli prasy polskiej zaznaczył, że jest to bezpodstawną fantazją niektórych niemieckich kół gdańskich, nieprzychylnych Polsce.

## Otwarcie jarmarku.

**Gdańsk, 19 lutego. (PAT)** Na uroczystość otwarcia jarmarku gdańskiego starszy burmistrz Gdańska Sahm wygłosił mowę, w której powiedział między innemi, że port Gdański ma być dla całego świata bramą do handlu ze wschodem Europy. W dawnych czasach Gdańsk dawał żywy obraz położenia politycznego i gospodarczego Gdańska. W ostatnim stuleciu znaczenie Gdańska podupadło.

## Fiasco jarmarku.

**Gdańsk**, 19 lutego. (PAT). „Dziennik gdański" w artykule wstępnym omawiając otwarcie jarmarku gdańskiego zaznacza, że z góry nosi on już piętno fiasca. Ubolewać należy, że pracy kierowników jarmarku stali na przeszkodzie pewne sfery niemieckie, które nie starają się unikać wszystkiego tego co przyczynić się może do podniecenia przeciwieństw. Na jarmarku widnieją tylko chorągwie o barwach niemieckich i pruskich, jakby urządzała go tylko jedna narodowość.

## Nominacja.

**Warszawa, 19 lutego. (WBK.)** Podsekretarz stanu w ministerstwie byłej dzielnicy pruskiej, Rybarski, został mianowany podsekretarzem stanu w ministerstwie skarbu. Obejmuje on dział walutowy.

## Nieprzyjęta dymisja gabinetu francuskiego.

Paryż, 19 lutego. (PAT.) Havas. — Prezydent ministrów Millerand przedłożył nowemu prezydentowi Dechanelowi dymisję całego gabinetu. Prezydent dymisji nie przyjął, polecając by gabinet pozostał nadal przy urzędzie.

## Przekazanie władzy prezydjalnej we Francji.

**Wiedeń**, 19 lutego. (PAT.) WBK. donosi z Paryża: Ustępujący prezydent Poincaré przekazując swój urząd Dechanelowi w przemowie zaznaczył, że urządzenie republikańskie w trudnych chwilach okazało się doskonałym. Dalej wskazał na to, że Dechanel winien nieustannie pilnować wyjednania traktatu pokojowego, gdyż Niemcy będą usiłowały uwolnić się od przyjętych warunków. Wskazał wreszcie, że należy uczynić Ligę narodów taką, aby pokój stał się niewzruszonym faktem.

## Proces Caillaux.

**Bazylea, 19 lutego. (PAT.)** Rozpoczął się proces przeciw Caillaux. Odczytano akt oskarżenia. Zajść nie było, publiczność nie manifestowała ani za, ani przeciw oskarżonemu. W piątek nastąpi przesłuchanie Caillaux. Rozprawa odbywać się będzie dwa razy w tygodniu i potrwa do [illegible] Akty, które mają być odczytane, [illegible]rają 7 tysięcy dokumentów. Powo[illegible] świadków.

# Łódź.

## Kwestja aprowizacji w Łodzi.

Kryzys żywnościowy w Łodzi dosięgnął punktu najwyższego natężenia i obecnie zaczyna się już ruch powrotny do stosunków normalnych. Przyczyna orgji zwyżki cen były okoliczności następujące: 1) zaległości kontygensu ze strony państwowego urzędu zbożowego, 2) trudności komunikacyjne, spowodowane przerwą w ruchu kolejowym, 3) uniemożliwienie funkcji Urzędu walki z lichwą i spekulacją przez zabranie ksiąg i t. p. dokumentów urzędu przez władze śledcze i postawienie urzędu bezzasadnie w stan oskarżenia. To połączenie przyczyn spowodowało primo: pewien brak, secundo: rozpętało orgję spekulacyjną i apetyty paskarskie, zarówno okolicznych wytwórców, jak i pośredników.

Aby dać dokładny obraz sytuacji aprowizacyjnej w chwili obecnej, oraz widoki na rozwiązanie zagadnienia aprowizacyjnego Łodzi wogóle, zaś stosunek do niej władz, konsumenta i producenta w szczególności, dokonaliśmy szeregu wywiadów w odnośnych instytucjach.

### Poglądy min. aprowizacji.

Wczoraj powrócił z trzydniowych konferencji aprowizacyjnych w Warszawie dyrektor Wydziału zaprowiantowania miasta, Józef Wolczyński, delegowany z ramienia magistratu w sprawie wyświetlenia polityki aprowizacyjnej czynników rządowych.

P. Wolczyński konferował w min. aprowizacji z ministrem Śliwińskim, wiceministrem aprowizacji, Zaborowskim, szefem sekcji min. urzędu węglowego, p. Styffl, ministrem komunikacji, Bartlem, prezesem ministrów, Leopoldem Skulskim i in.

Z konferencji w min. aprowizacji wynika, iż rząd postanowił zreorganizować system aprowizowania miast według zasad następujących: Kontygens zboża na chleb dla miast rząd pokryje nie ze sekwestru po wsiach, lecz dostarczy z zapasów dzielnic poznańskiej i Prus zachodnich, oraz z importu zagranicznego, mąkę amerykańską już w Łodzi otrzymujemy, zarówno, jak i pierwsze transporty mąki z Poznania i dzięki temu kooperatywy i piekarnie „chlebówki" rozpoczęły już wypiek chleba kontygensowego. Rekwizycje niedostarczonego kontygensu zboża po wsiach min. przeznaczyło na pokrycie potrzeb zaprowjantowania armji.

W sprawie aprowizacji w ziemniaki min. aprowizacji posiada prawo pierwokupu na potrzeby miast, co z powodzeniem zastąpi politykę sekwestru. Dla Łodzi wyznaczono dla zakupu ziemniaków powiaty następujące: kolski, część konińskiego, nieszawski i włocławski.

Dyr. Wolczyński uzyskał od min. komunikacji telegraficzną dyspozycję pod adresem dyrekcji kolejowej poznańskiej, aby nie czyniono trudności Łodzi przy transportowaniu ziemniaków z konińskiego i okolic do Łodzi via Strzałków, Toruń i Aleksandrów. Ziemniaki jednak nadchodzić zaczną w większych transportach dopiero z początkiem marca, ponieważ obecnie właściciele nie chcą w porze obecnej odkrywać kopców, a magistrat obawia się większych transportów koleją ze względu na możliwość mrozów.

### Słonina z Ameryki.

Wkrótce nadejdzie dla miast rządowy transport słoniny, zakupiony przez min. aprowizacji w Ameryce, w ilości 500 wagonów.

Z powyższych danych wynika, iż zbliża się koniec kryzysu żywnościowego, iż przewidywanie paskarzy o strasznym i głodnym przednówku w Polsce na szczęście nie ziszcza się i orgja spekulacyjna wkrótce zasadniczo pęknie.

### Urząd walki z lichwą i spekulacją o piekarzach i rzeźnikach.

Z drugiej strony urząd walki z lichwą i spekulacją po wznowieniu czynności podjął gorliwie kwestję uregulowania cenników na chleb i mięso. Obecnie wywiadowcy urzędu nie sporządzają protokułów za przekroczenie cen maksymalnych, ponieważ faktycznie cenników na pieczywo i mięso niema. Korzystają z tego chwilowo niektórzy niesumienni rzeźnicy, aby uprawiać pasek, lecz urząd przedewszystkiem zajmie się uregulowaniem cen mięsa.

Rzeźnicy podali w imieniu stowarzyszenia projekt cennika, który brzmi: w detalu wieprzowina mk. 16 funt, schab i baleron 16 mk., słonina 24 mk., słonina wędzona 26, boczek wędzony i gotowany 26, szynka got. 28, szynka surowa wędz. 20, baleron got. 28, surowy—24, polędwica wędzona 28, kiełba krakowska i cytrynowa 24, serdelowa 20, polska krajana 22, salceson lepszy 24, zwyczajny—20, czarny i leberka lepsza 16, zwyczajna—12, parówki i serdelski 24, kaszanka 10, rozmaitości 24, wołowina w hurcie 15 mk., cielęcina 18, baranina 14, w detalu zaś o 2 marki na funcie drożej.

Urząd walki z lichwą uznaje jednakże ceny powyższe za zbyt wygórowane, przeto zwócił się o wydanie opinji do magistratu i intendentury wojskowej, na skutek czego cenniki maksymalne cen mięsa i wyrobów mięsnych zostaną odpowiednio do normy przedwojennej zredukowane i ustalone.

Cenę mięsa przedewszystkiem śróbuje producent, sprzedający inwentarz, lecz bezwzględnie popiera w tem chłopa rzeźnik, płaci bowiem on każdą sumę, jaką chłop zażąda i potem odbija sobie z procentem na konsumencie. Współwinnym zatem drożyzny mięsa jest bezwzględnie rzeźnik, gdyż przytem znajduje zarobek wprost nieograniczony.

Cena chleba wynika z drożyzny szmuglowanej mąki, opału i soli, jednakże z chwilą nadejścia większych transportów mąki kontyngensowej i wyrównania zaległości ceny chleba białego automatycznie spadną. Cenniki maksymalne również wkrótce zostaną ustalone.

Zdjęcie obowiązku dostarczania kontyngensu miastom przez wieś i zapewnienie konsumcji miejskiej z importu zagranicznego, oraz b. dzielnicy pruskiej wywrze niebawem swój zbawienny wpływ, pozatem piekarze mają przyrzeczenie starosty łódzkiego, iż uzyskają przepustki dla sprowadzenia mąki pozakontyngensowej z dalszych okolic.

Wreszcie urząd walki z lichwą i spekulacją uregulował ceny drzewa opałowego w stosunku następującym: U składników drzewa z bocznicami kolejowemi suche drzewo miękkie w szczapach mk. 8.50 za pud na składzie i rąbane mk. 9.25, twarde, dębowe, brzozowe, grabowe, bukowe i t. p. w szczapach mk. 9.50 i rąbane 10.25. U składników, posiadających place bez bocznic kolejowych cena drzewa o mk. 1.25 droższa; w sprzedaży detalicznej w sklepikach i budkach na pudy i funty mk. 11.50 za pud miękkiego i 12.50 za pud twardego drzewa.

Urząd walki z lichwą i spekulacją po przerwie, spowodowanej rewizją ksiąg, obecnie zaczyna funkcjonować prawidłowo i w bliskiej przyszłości znów w pełni obejmie funkcje regulatora cen artykułów pierwszej potrzeby, co najskuteczniej przy współpracy konsumentów dopnie celu obniżki cen.

---

# Wiadomości bieżące.

### Firmy łódzkie na jarmarku gdańskim.

Jak donosi telegraficznie nasz korespondent z Gdańska, przymysł łódzki na jarmarku reprezentowany jest przez firmy Scheiblera, Grohmana, Finstera, Johna, oraz Akc. Tow. Manufaktury widzewskiej. Wyroby firm tych zwróciły na siebie ogólną uwagę i wywołały duże zainteresowanie.

### O uruchomienie robót publicznych.

Wczoraj przybyła do magistratu delegacja byłych robotników z miejskich robót publicznych. Z ramienia magistratu konferował z nią inż. Szenfeld. Delegaci prosili o możliwe najszybsze uruchomienie robót i interpelowali w sprawie zbędnych t. zw. aprowizatorów robotniczych. Inż. Szenfeld oświadczył, iż uruchomienie robót związane jest ściśle z przyznaniem miastu kredytów przez ministerstwo robót publicznych. W sprawie aprowizacji wydział budowlany urządzi specjalną składnicę dla swych urzędników i robotników. Delegaci zadowolnili się wyjaśnieniem.

### Rekwizycje zboża.

Z rozporządzenia starosty łódzkiego Zbrożka, wyprawiono do okolicznych powiatów, obowiązanych do dostarczenia zboża dla Łodzi, ekspedycje karne, które nareszcie zrobiły to, iż zboże poczyna do Łodzi napływać.

Wedle relacji, chłopi dotychczas ani myśleli o dostawie zboża, które leży w stodołach nie młocone.

Dopiero pod presją ekspedycji rozpoczęto na gwałt młockę i odstawę zbóż.

Żałować należy, iż takich środków nie powzięto wcześniej. Łódź prawdopodobnie nie przeszłaby tak katastrofalnej sytuacji aprowizacji miasta.

### Pożyczka dla szpitali.

Magistrat udzielił zarządom szpitali im. Poznańskich i Kochanówki pożyczki 25.000 mk. na wypłatę 13 pensji pracownikom w charakterze zwrotnej zaliczki w trzech miesięcznych ratach przez potrącenie z sum, należnych szpitalom za leczenie chorych na konto miasta.

### Rejestracja prawników.

W myśl Ustawy sejmowej, z dnia 20 stycznia 1920 r. o powołaniu prawników do czynnej służby wojskowej, zawiadamia się, iż posiadający kwalifikację do wstąpienia na państwową służbę prawniczą, zamieszkali w mieście Łodzi (z wyjątkiem IX i X komisarjatów), którzy nie ukończyli 42 lat życia, winni zgłosić się w Powiatowej Komendzie Uzupełnień 28 pułk. Strzelców Kaniowskich, przy ul. Sienkiewicza 3-5 u O. E. do 24 lutego b. r. celem rejestracji.

W myśl art. 5 ustawy sejmowej, z dnia 20 stycznia 1920 r. winni niestawienia się w oznaczonym terminie w tutejszej P. K. U. lub niestawienia się do służby na stanowisku wymienionym przez M.S.Wojsk. karani będą więzieniem do 2-ch lat, zaś na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny austryjacki aresztem ścisłym do 2 lat.

Lesiecki,
Podpułkownik i Komendant.

Łódź, 19 lutego 1920 r.

### Losy szpitala św. Magdaleny.

Magistrat polecił wydziałowi zdrowotności publicznej opracowanie memorjału do ministerstwa zdrowia w sprawie przejęcia przez państwo szpitala św. Marji Magdaleny w Łodzi.

### Zebranie.

W dniu 22 b. m. o g. 4-ej po poł. odbędzie się powtórne ogólne zebranie rodziców uczni, uczęszczających do szkoły realnej Tow. szerzenia wiedzy zawodowej śród żydów (Średnia 46), a to celem jaknajszybszego wznowienia zajęć w tej szkole.

### Ze związku stróżów domowych.

Dziś w inspektoracie pracy odbędzie się ostateczna konferencja związku stróżów domowych z właścicielami domów w celu ustalenia podziału stróżów na kategorje, wedle których pobierać będą wynagrodzenie.

Również utworzoną być ma komisja rozjemcza do spraw sporów, wyniknąć mogących między stronami.

### Teatr Polski.

Dziś, w piątek i dni następnych Teatr gra dramat K. H. Rostworowskiego p. t. „Judasz z Kariothu".

Jutro po południu Teatr wznawia pełną humoru i wdzięku komedję stylową Fr. Zabłockiego „Firoyk w zalotach" z p. Rdzawiczem w roli tytułowej.

W niedzielę po poł. o godz. 3 ukaże się doskonała sztuka B. Gorczyńskiego „Konstytucja".

### T. M. M.

Tow. Miłośników Muzyki urządza w nadchodzącą sobotę o godz. 5 i pół p.p. II z cyklu „Koncert dla młodzieży". Koncerty te mają charakter kształcący oraz zmierzają do zapoznania młodzieży z literaturą kameralną.

### Koncert Ignacego Frydmana

Słynny pianista, Ignacy Frydman, wystąpi na najbliższym koncercie symfonicznym w poniedziałek, dn. 24 b. m. Pan Frydman należy dziś bezsprzecznie do pierwszorzędnych pianistów świata, to też koncert jego należeć będzie niewątpliwie do prawdziwych uczt artystycznych. W programie 3-cia Symfonja Brahmsa oraz utwory fortepianowe Chopina, Bacha, Skrjabina, Liszta i Frydmana. Dyryguje Bronisław Szulc. Bilety w biurze koncertowem Alfreda Straucha, Dzielna 12.

### Koncert popołudniowy.

Na niedzielnym koncercie popołudniowym wystąpi znana śpiewaczka operowa Róża Buska.

Panna Buska odśpiewa arje z op. „Carmen" Bizeta i z op. „Tosca" Pucciniego z tow. orkiestry, oraz pieśni Brahmsa i Wolffa z tow. fortepianu. Pozatem orkiestra wykona przecudną suitą symfoniczną „Szeherazade" Rimskij-Korsakowa. Dyryguje Bronisław Szulc. Bilety w Biurze Koncertowem Alfreda Straucha, Dzielna 12.

### Echa nadużyć w radach opiekuńczych.

Śledztwo w sprawie nadużyć w Radzie Opiekuńczej Okręgowej przez Garncarka, Dobruckiego i ich wspólników jest już na ukończeniu i sprawa wkrótce znajdzie się na wokandzie tutejszego Sądu Okręgowego.

Co do śledztwa w sprawie nadużyć popełnionych w Łódzkiej Miejscowej Radzie Opiekuńczej, to — stosownie do udzielonych nam wyjaśnień — obecnie prowadzone jest jeszcze sprawdzanie ksiąg Rady przez ekspertów—rachmistrzów w celu ścisłego ustalenia wysokości sumy zdefraudowanej.

Za zbiegłym Stępowskim władze prokuratorskie rozesłały listy gończe.

### Nieuczciwy urzędnik.

Magistrat przesłał do prokuratorji sprawę byłego urzędnika swego, Stanisława Jabłkowskiego, który przywłaszczył sobie sztukę towaru, a prócz tego niedawno symulował zgubę 2.500 mk.

### Omal nie katastrofa.

Wczoraj o godzinie 12 w południe zerwała się część balkonu domu № 43 przy ul. Piotrkowskiej, wskutek czego przechodzący tędy 18-letni tragarz Josek Janowski (Składowa 31) otrzymał ciężkie obrażenie prawej nogi. Zawezwany lekarz Pogotowia po udzieleniu rannemu pierwszej pomocy, pozostawił go na miejscu. Celem zabezpieczenia przechodniów od katastrofy ogrodzono chodnik przy domu.

### Pod kołami kolejki.

Onegdaj kolejka Rudzka najechała na Michalinę Bolasińską, raniąc ją dotkliwie.

### Znaczne kradzieże.

Z firmy Liberman i Warszawski przy ul. Warszawskiej № 18 skradziono pasy transmisyjne, wartości 20,000 mk.

Ze składu Borucha Herszberga przy ul. 1-go Maja № 5 skradziono sukno wartości 20,000 mk.

Z mieszkania Rudolfa Tuma (Radwańska 10) skradziono różne rzeczy, wartości 15.000 mk.

Z mieszkania Ludwika Wedrycha (Orla nr. 14) skradziono rzeczy na sumę 15,000 mk. Karolowi Macnerowi (Sienkiewicza 37) skradziono motor elektryczny wartości 10,000 mk.

### Kradzież mundurów wojskowych.

Policja zatrzymała Szmula Płockiego i Szlamę Moszkowicza, którzy ulicą ś-go Jakóba przenosili poprute mundury wojskowe, pochodzące z kradzieży.

---

# Robocizna drożeje.

—o—

### Przyznanie podwyżki.

Minister robót publicznych zapewnił wczoraj delegację Łodzi, że pracownicy przy budowie kolei Kutno-Łódź otrzymają podwyżkę.

### Nowe żądania pracowników szpitalnych.

Pracownicy szpitali miejskich wysunęli żądania podwyższenia im pensji o 150 proc. Zaznczyć należy, iż żądania te trzeba rozpatrywać pod innem kątem widzenia, aniżeli wszelkie inne domagania się poprawy bytu, gdyż pracownicy szpitalni prócz pensji otrzymują całkowite utrzymanie.

### Żądania szewców.

Związek zawodowy przemysłu skórniczego rozesłał do majstrów szewckich cennik z nowemi żądaniami podwyżki płacy.

Cennik jest podzielony na trzy kategorje płac. Dla pracowników kategorji I są żądane następujące stawki płac: za robotę butów pasowych z cholewami szytymi 375 mk., zwykłych butów pasowych 300 mk., bucików damskich 300 mk., wywrotków, lakierów, atłasków i.t.p. 250 mk., zwyczajnych bucików damskich 225 mk., kamaszy zwykłych damskich i męskich 275 mk., obuwie dla młodzieży 100 do 130 mk., okapowanie obuwia 100 do 120 mk., za podbicie podeszew 35—50 mk. i za obcasy 15 mk.

Oprócz tego związek żąda zniesienia chałupnictwa, dodatkowej aprowizacji i zaprowadzenia kasy chorych.

Dla pracowników II i III kategorji ceny wystawiono o kilkadziesiąt procent niższe.

### Zwyżka cen piwa.

Piwowarzy łódzcy podnieśli ceny piwa o sto procent.

### Żądania krawców żydowskich.

Pracownicy krawieccy żydzi wystawili żądania podwyżki płac o 300 proc. i częściowo zawiesili pracę.

Zarabiali oni dotychczas do 500 mk. tygodniowo. Majstrowie zaproponowali 100 proc. podwyżki, lecz na to pracownicy nie zgodzili się.

### U piekarzy.

Dziś odbędzie się narada w sprawie nowych żądań wystawionych świeżo przez pracowników piekarskich.

---

# Z sądów.

### Fałszerze „Kierenek".

Sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Grymińskiego w asystencji pp. Oberfelda i Credo rozważał w dniu wczorajszym sprawę o podrabianie i puszczanie w obieg fałszywych „Kierenek".

Oskarżeni byli Chaim Goldberg, Zysie Luksemburg, Szmul Wertheim, Paweł Kesler, Samuel Rozencwajg, o to, że działając świadomie wspólnie:

1) Utworzyli bande w celu podrabia-

# SYTUACJA ROSJI.

## Anglja nie rokuje z bolszewikami.

Kopenhaga, lutego. (PAT). Havas. Zaprzeczono wiadomości o rzekomych rowaniach O. Gradjego w sprawie pokoju z Rosją sowiecką. Delegat angielski wrócił do Anglji, a z końcem miesiąca przybędzie z powrotem, celem dokończenia pertraktacji w sprawie wymiany jeńców.

## Bolszewicy o swych sukcesach.

Mińsk, 19 lutego. (WBK.) Komunikat bolszewicki donosi: Na froncie południowo-zachodnim armja czerwona zajęła Wapniarkę i Olgopol. Na linji Zmerynka-Odessa zbliża się do Bałtz.

## Kiereński w niewoli bolszewickiej.

KOPENHAGA, 19 lutego. (WKB).

Jak donoszą z Helsingforsu Kiereński, w drodzo na Kaukaz, gdzie zamierzał rozpocząć akcję antybolszewicką, dostał się do niewoli sowieckiej:

## W Bolszewji.

Wiedeń, 19 lutego. (PAT.) WBK. donosi z Moskwy: Na podstawie ustawy, wedle której wyborcy odwołać mogą swych delegatów, jeżeli oni nie postępują w myśl życzeń wyborców, w ciągu 1920 roku odwołano z sowietów 400 delegatów i zastąpiono ich delegatami nowo-wybranymi.

## Sytuacja w Odesie.

Warszawa, 19 lutego. (PAT). Telegram iskrowy z Wiednie: „Asociated Press" donosi, że wszyscy cudzoziemcy w Odesie są zupełnie bezpieczni; znajdują się oni na pokładach okrętów koalicyjnych.

## Podstęp amerykański.

Wiedeń, 18 lutego. (PAT). WBK donosi z Moskwy pod datą 16 b. m. Dnia 10 lutego zawinął do portu odeskiego amerykański okręt wojenny pod komendą kap. Kellera. Kap. Keller udał się na ląd i pertraktował z sowietem odeskim w sprawach dotyczących obywateli amerykańskich, znajdujących się w Odesie. Po wyjeździe z portu okręt rozpoczął nagle ostrzeliwać miasto. Ogień trwał kilka godzin. Pod osłoną ognia armatniego zabrał okręt wojenny amerykański gwałtem kilka okrętów transportowych.

Komisarjat dla spraw zagranicznych zaprotestował przeciwko temu postępowaniu, jako sprzeciwiającemu się prawu międzynarodowemu regulaminu wojennego.

## Rządy Denikina.

Ljon, 19 lutego. (PAT). Radjo krak. Według nadeszłych informacji pomiędzy Denikinem a zgromadzeniem kozaków została zawarta ugoda. Denikina uznano dyktatorem Rosji z powierzeniem mu praw cywilnych i wojskowych aż do czasu zwołania konstytuanty. Powołany będzie tymczasowy parlament. Denikin będzie miał prawo veta co do uchwał parlamentu. Powoła on prezydenta Rady ministrów, który będzie miał wolną rękę w wyborze członków gabinetu, z wyjątkiem ministra wojny i marynarki. Ministrowie będą odpowiedzialni przed parlamentem południowej Rosji.

## Na Krymie.

Wiedeń, 19 lutego. (PAT.) WBK. donosi: „World" podaje z Sebastopola, że sytuacja wojsk rewolucyjnych na Krymie jest krytyczna. Pułkownik Szilling broni słabemi siłami przejścia pod Perekopem. Sebastopol liczy 10 tysięcy mieszkańców i takaż liczba znajduje się uchodźców z Rosji południowej bez środków do życia, bez środków leczniczych, wobec grasujących chorób zakaźnych wszelkiego rodzaju. W porcie sebastopolskim znajduje się okręt angielski wojenny „Malborough".— Znajdują się tam także pancerniki—amerykański i francuski. Denikin nie ma autorytetu jako władza. Zawarł on umowę, ale i kozacy dońscy i kubańscy poczynili wszelkiego rodzaju zastrzeżenia.

# Powikłania międzynarodowe.

## Dokoła ustąpienia Lansinga.

Wiedeń, 19 lutego. (PAT). W. B. K. donosi: że „New-York Herald" pisze w sprawie ustąpienia Lansinga, iż zarzut uczyniony przez Wilsona Lansingowi o nadużycie kompetencji jest jedynym jaki się kiedykolwiek wydarzył w departamentach Stanów. Społeczeństwo oczekuje wyjaśnienia, któreby rzuciły światło na ten niezwykły krok prezydenta. „Evening Post" oświadczył, że trudno jest pojąć jak można czynić zarzut z powodu działalności komendanta okrętu, gdy kapitan zachorował. Większość pism potępia stanowisko Wilsona.

## Wilson wycofuje się ze spraw europejskich.

Waszyngton, 19 lutego. (PAT). — Reuter. Obecnie panuje zdanie, że Wilson objawia zamiar wycofania się ze spraw europejskich. Dymisja Lansinga ma być uważana za pierwszy objaw zmiany polityki Stanów Zjednoczonych wobec Europy. Należy oczekiwać dalszego sensacyjnego rozwoju tych spraw. Pogróżka prezydenta, że usunie się od spraw europejskich jest dla członków opozycji pewnego rodzaju satysfakcją.

## Sprawa Rjeki.

Wiedeń, 19 lutego. (PAT.) „Telegraphencompagnie" donosi z Waszyngtonu pod datą 18 b. m. W rządowych kołach sądzą, iż możliwem jest, że Stany Zjednoczone zawieszą swoją akcję filantropijną w Europie, jeżeli przeprowadzone będą zmiany w sprawie Rjeki.

## Atak turecki na Armenję.

Wiedeń, 19 lutego. (P. A. T.). Radjo pozn. Wedle doniesień z Konstantynopola wojska tureckie pod dowództwem Mustafy Kamila rozpoczęły atakować Armenję i odniosły pod Zejtunem zwycięstwo. Obecnie idą wojska wgłąb kraju.

## Separacyjny ruch w Czarnogórze.

Wiedeń, 19 lutego. (PAT.) WBK. donosi z Amsterdamu. Jak podają dzienniki angielskie, do Londynu przybył czarnogórski premjer oraz komendant czarnogórskiej armji Plamenecz, sprawozdawca „Daily Neuws" podaje, że czarnogórcy domagają się odłączenia Czarnogórza od Serbji i powrotu króla Nikity.

## Losy Macedonji.

Kraków, 19 lutego. (PAT.) Wedle informacji dzienników niemieckich, Turcja ma zamiar odstąpić Grecji Macedonję wzamian za Smyrnę. Podobno Venizelos w zasadzie godzi się na ten projekt.

## Ekonomiczna konferencja międzynarodowa.

Paryż, 18-go lutego. (PAT). Havas. „Temps" podaje, że konferencja ekonomiczna międzynarodowa odbędzie się niewątpliwie w czasie rokowań londyńskich. Sprzymierzeni postanowili powierzyć Lidze narodów zorganizowanie i zwołanie tej konferencji, która oobędzie się prawdopodobnie w marcu w jednem z państw neutralnych. Przedstawiciele Francji określą stanowisko Francji i przedłożą sposób rozwiązania przesilenia ekonomicznego.

## Odpowiedź węgierska na żądania terytorjalne ententy.

Delegacja rządu węgierskiego w Neuilly przedłożyła przedstawicielom ententy odpowiedź na postanowione przez ententę warunki pokojowe.

W tej odpowiedzi między innemi memorjał rządu węgierskiego zajmuje się także zmianami terytorjalnemi, które ententa nakazała Węgrom przedsięwziąć na korzyść państw sąsiednich.

Najostrzej występuje memorjał węgierski przeciwko ustępstwom na rzecz Czech.

Między innemi ów memorjał pisze, że wyznaczenie granicy czaskiej na dawnem terytorjum węgierskiem, równa się niebywałemu naruszeniu zasady narodowości. Wzdłuż linji Dunaju do Czech wcielono 471 tys. rodowitych madziarów. Naturalną granicą dla Węgier byłoby pasmo Karpat. Uwzględniając nawet odłączenie Słowacji od Węgier, w każdym razie trudno pojąć, że tę Słowację połączono z Czechami.

Ale jeszcze większym błędem ententy jest przyłączenie do państwa Czeskiego Słowacji wschodniej i terytorjów rusińskich.

Tetytorjum Słowacji wschodniej i terytorjum rusińskie są oddzielone od Słowacji zachodniej blokiem gór niezamieszkanych. Na tym terytorjum madziarów jest 45.8, słowaków jest 33,5, a rusinów jest 9,2. Góry zalesione, zamieszkane przez rusinów, znajdują się w zupełnej zależności gospodarczej od dalej na południu położonych nizin węgierskich.

Memorjał domaga się, ażeby rusini mogli urządzić plebiscyt. Wówczas okazałoby się, że nie chcą oni wiedzieć o polityce imperjalistycznej czeskiej, która dąży do stworzenia korytarza terytorjalnego między Czechami i Rosją. Gdyby terytorja rusińskie pozostały przy Węgrzech, wówczas węgrzy uzyskaliby bezpośrednie sąsiedztwo terytorjalne z Polską. Oba narody Polska i Węgry tak jak to było przed wiekami, mogłyby tworzyć wał ochronny przeciwko niszczycielskiej inwazji od strony Wschodu. Taką też była misja Węgier i Polski w przeszłości.

## Liczebność armji niemieckiej.

Paryż, 19 lutego. (PAT.) Havas. Jak donoszą z Londynu, Rada najwyższa zadecydowała zezwolić Niemcom na utrzymywanie armji w wysokości 200 tysięcy ludzi do dnia 10 kwietnia, zaś następnie armja ma być zredukowana do 100 tysięcy ludzi i w tej liczbie utrzymywana do 10 lipca roku bież. Jak wiadomo, Niemcy miały zredukować swą armję do dnia 31 marca r. b.

## Licytacja okrętów niemieckich w Ameryce.

Paryż, 19 lutego. (PAT). Z Waszyngtonu donoszą, że wczoraj odbyła się licytacja okrętów należących dawniej do Niemiec. Międzynarodowe towarzystwo handlowe daje 14,500,000 dolarów za 9 okrętów, które służyć będą do komunikacji między Ameryką i Anglją. Towarzystwo Moore Mac Cornack daje 4 i pół miljona za statki, które będą użyte do komunikacji między Stanami Zjednoczonymi a południową Ameryką.

## Angielski kredyt dla Francji.

Londyn, 19 lutego. (PAT). Havs. W Izbie gmin lord kanclerz oświadczył, że Anglja zgadza się na emitowanie pożyczki francuskiej, przeznaczonej wyłącznie na zakupy w Anglji.

## Nowiny w kilku słowach.

— *Odpowiedź Rady Najwyższej do Wilsona* została wczoraj wręczona w Londynie ambasadorowi amerykańskiemn.

— Z Paryża donoszą, że rząd rozpisał 5-procentową pożyczkę francuską wewnętrzną pierwszą od czasu zawieszenia broni.

— Z Paryża donoszą o nadzwyczajnym wynalazku, który wywołał zupełny przewrót w przemyśle stalowym. Wynalazek dotyczy fabrykacji twardej stali.

— Wywóz zboża z Argentyny został wstrzymany. Zboże naładowane już na okręty będzie jeszcze wysłane.

— Z Genewy donoszą, że Stany Zjednoczone ofiarowały Rumunji bezprocentową pożyczkę w kwocie 800,000 funtów szterlingów, wzamian za prawo eksploatacji nafty rumuńskiej.

W Genui doszło do starcia robotników metalowców z policją — Policja użyła broni palnej. Wielu raniono.

— Grecja otrzyma Smyrnę wraz z przyległym terytorjum.

— Bolszewicy otworzyli we Wielkich Łukach uniwersytet proletarjacki, we Wjatce uniwersytet komunistyczny.

# Warszawa.

—x—

## Wszystko będziemy dostawali na kartki.

### Rozmowa z min. skarbu Wł. Grabskim.

### Całkowity sekwestr.

Ceny skaczą z dnia na dzień. Następstwem tego są perjodyczne fale strajków, które coraz częściej i coraz gwałtowniej wstrząsają słaby nasz organizm gospodarczy.

Wobec tego współpracownik „Przeglądu wieczornego" zwrócił się do min. skarbu p. Władysława Grabskiego z zapytaniem.

— Co robi rząd dla zapobieżenia tej klęsce?

— W sferach rządu obecnego — odpowiedział p. Grabski — całkowicie już ugruntowała się świadomość, że całkowity sekwestr produktów i dostarczanie żywności po stałych cenach jest absolutną koniecznością.

Skoków cen artykułów żywności o pareset procent w ciągu kilku miesięcy nie wytrzyma żaden organizm i żaden rząd tolerować tego nie powinien.

Zawczasu też Sejm powinien się zdecydować, by na przyszłą kampanję żywnościową cała produkcja rolna była zasekwestrowana i dzielona była równomiernie pomiędzy wszystkich konsumentów.

Rolnicy muszą otrzymać ceny wyższe od dotychczasowych, jednakże dużo niższe od tego, co płacimy obecnie w pasku.

Jest rzeczą jasną, że do obecnie praktykowanych cen nadmiernych rolnik niema żadnego moralnego prawa.

Produkt rolny jest wynikiem kosztów produkcji roku poprzedniego, a tymczasem ceny produktu tego producent podwaja i potraja z miesiąca na miesiąc. Jest to spekulacja lichwiarska.

Państwo, w którem trzy czwarte ludności byłoby lichwiarzami, istnieć nie może. Musi więc być położony kres obecnej orgji spekulacyjnej.

Aby móc przeprowadzić sekwestr całkowity rząd postara się o dostateczne zapasy zboża i innych produktów żywności z Ameryki, jakkolwiek będzie to wymagało znacznych ofiar ze strony skarbu.

Nagromadzenie tych zapasów umożliwi wydanie zakazu wszelkiej sprzedaży zboża poza organami rządowemi.

Oczywiście produkty, które rząd chce gromadzić przed żniwami i które zbierze pomocy sekwestru na rok przyszły, będą niewątpliwie droższe od obecnych artykułów kontyngensowych, ale w interesie ludności bynajmniej nie leży płacić tanio za drobną ilość produktów kontyngensowych, przepłacać zaś za resztę.

Dopiero dostarczając całokształtu środków żywności po pewnych stałych cenach można będzie unormować płace robotników i urzędników.

Z powyższych słów ministra skarbu widzimy, że rząd po długich wahaniach wchodzi wreszcie na jedyną celową drogę walki z drożyzną.

(Tel. od nasz. koresp.).

### Podziękowanie króla angielskiego.

*Sir Horacy Montangu* Rumbold, angielski poseł nadzwyczajny i minister upełnomocniony złożył Naczelnikowi państwa imieniem króla wyrazy podziękowania za życzenia, przesłane przez Naczelnika państwa królowi angielskiemu, z okazji wejścia w życie traktatu pokojowego.

### Zradykalizowane włościaństwo.

W ciągu kilku ostatnich dni odbyło się na prowincji szereg zebrań, organizowanych przez stronnictwo „Wyzwolenia". Posłowie, którzy wrócili z tych narad stwierdzają, że naogół masy włościańskie zradykalizowały się i są bardziej lewicowo usposobione, niż ich wybrańcy w Sejmie.

### Hr. Manneville w Warszawie.

Dzisiaj przybywa do Warszawy prezes komisji plebiscytowej w Cieszynie, hr. de Manneville.



## Giełda warszawska.

Dnia 19 lutego.

| | | |
|---|---|---|
| 6% oblig. m. Warszawy 1915/16 r. | 230.— | 218.— |
| 6% obl. m. Warszawy 1917 r. za 100 mk. | 102.— | 101.40 |
| 5% oblig. banku ziemsk. za 100 mk. | 104.— | 103.— |
| 4½% listy zastaw. ziemskie A i B | 192.50 | 191.25 |
| 4½% listy zast. ziemskie | — | — |
| 5% listy zast. m. Warszawy po 3000 i 1000 | 224.75 | 226.50 |
| 4½% listy zast. m. Warsz. | 206.— | — |
| 5 pr. listy zast. m. Łodzi | 180.— | — |
| 4 i pół pr. listy z. m. Łodzi | — | — |
| Ruble carskie à 100 | 170.— | 172.50 |
| „ „ à 500 | — | — |
| Ruble dumskie à 1000 | 51.50 | 50.— |
| „ „ à 250 | 43.— | — |
| Korony | — | — |
| „ szwedzkie | — | — |
| Franki francuskie | 11.00 | 11.— |
| „ szwajcarskie | 27.50 | — |
| Czeki na Paryż | 11.20 | 11.— |
| Dolary | 154.— | — |
| Dolary kanadyjskie | 127.— | — |
| Funty szterlingi | 530.— | 528.— |
| Czeki na Londyn | 527.50 | 532.— |
| Leje rumuńskie | 2.17 | 2.15 |
| Guldeny holenderskie | — | — |
| Marki niemieckie | — | — |
| Czeki na Berlin | 164.— | 162.— |
| Liry włoskie | — | — |

nia i zbywania cudzoziemskich banknotów państwowych.

2) Podrabiali cudzoziemskie banknoty państwowe.

3) Puszczali w obieg i przechowywali cudzoziemskie banknoty z wiedzą, że są podrabiane.

4) Usiłowali nakłonić urzędnika za pomocą łapówki do spełnienia zbrodni przez niewykonanie obowiązku służbowego, a mianowicie usiłowali przekupić wywiadowców Milicji Ludowej, aby nie zameldowali o podrabianiu i puszczaniu w obieg fałszywych „Kierenek".

Sprawa Lipera o łapownictwo została wyłączoną; i został on skazany w swoim czasie do 5 miesięcy więzienia.

Ponieważ kilku z oskarżonych się nie stawiło przez to sprawę co do nich wydzielono.

Na sądzie oskarżony Rozencwajg przyznał się do winy, tłomacząc swe postępowanie trudnem położeniem materjalnem, w którem się znalazł, pozostali oskarżeni nie przyznają się do inkryminowanych im czynów.

Świadkowie wywiadowcy Milicji Ludowej zeznają na niekorzyść podsądnych, inni świadkowie nie powiedzieli nic istotnego dla sprawy.

Rzeczoznawcy zeznają, iż „Kierenki" bardzo nieudatnie są podrobione.

Podprokurator Polakiewicz w swej mowie uzasadniał pojedyńczo winę każdego z podsądnych i wnosił o ukaranie ich z artykułów, wskazanych w akcie oskarżenia.

Obrońca Rozencwajga adw. Piotr Kon zaznaczył, że w danym wypadku o istnieniu bandy mowy być nie może, gdyż jeżeli jest banda winien być herszt, muszą być czynni członkowie. To są warunki dla skonstatowania bandy niezbędne, również i rola musi być stwierdzona, czego absolutnie w sprawie niema.

Następnie niema danych by moneta puszczaną była w obieg. Obrońca powołuje się na zeznania rzeczoznawców stwierdzających, że pieniądze były zrobione nieudolnie. Rozencwajg przyznał się ze skruchą do winy i przeto zasługuje na łagodny wyrok.

Obrońca Goldberga i Keslera adw. St. Kobyliński zaznaczył, że „Kierenek" u nas w obiegu niema, dowodził następnie, że „Kierenki" to nie pieniądze.

W końcu, wobec braku wszelkich cech przestępstwa, prosił o uniewinnienie klijenta.

Obrońca Luksemburga i Wertheima mec. Jasiński również prosił o uniewinnienia klijentów wobec tego, że wina nie została im dowiedzioną.

O godzinie 9 i pół wieczorem sąd ogłosił wyrok, na mocy którego Goldberg, Wertheim, Kesler i Luksemburg skazani zostali po 4 lata ciężkiego więzienia, Rozencwajg na 5 lat z pozbawieniem praw stanu, oraz na zapłacenie opłat i kosztów sądowych.

## Ogłoszenie.

Wobec podniesienia się kosztów wypieku chleba, po porozumieniu się z przedstawicielami kooperatyw, cena chleba podniesioną została z dniem dzisiejszym z 55 na

**75 fenigów za funt.**

Łódź, dnia 19 lutego 1920 r.

MAGISTRAT
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

2868—1



## Zawiadomienie.

Niniejszym komunikuję Sz. Panom fabrykantom, iż objąłem prowadzoną dotychczas przez mego ojca, Henryka Kinzlera, **wykończalnię zarobkową** bawełnianych i półwełnianych materjałów i prowadzić będę takową pod firmą

**Rudolf Kinzler i S-ka**

Wykończalnia została już uruchomiona.
Za zaufanie, okazane dotychczas ojcu memu, uprzejmie dziękując, proszę takowe przenieść i na moje przedsiębiorstwo.

Z poważaniem
**Rudolf Kinzler**
Wólczańska 53.

2849—2



## Ogłoszenia drobne.

**A.A. Młodzieniec** z 5-cio klasowem wykształceniem, uczęszczający do Szkoły Rzemieślniczej na oddział elektomechaniczny, poszukuje posady. Oferty pod „Posada" do Administracji. 2896—2

**A. A. Kupuję** meble, pianina, dywany, garderoby, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Wólczańska 43 (róg Benedykta) m. 6. 16—25

**Aparat** fotograficzny 6 na 9, 9 na 12 lub 13 na 18 (ręczny składany) z dobrym objektywem kupię. Łaskawe oferty pod „Helios" do adm. niniejszego pisma. 710—3

**Angielka** lub anglik (chrześcjanie) dostaną dobrą lekcję. Pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sękowskiej, Przejazd 14. 2821—3

**Angielskiego,** francuskiego, polskiego i niemieckiego, buchalterji, korespondencji, kaligrafji udziela się szybko a gruntownie Piotrkowska 114, m. 18, lewa oficyna, II wejście zastać można do 12-ej. 847

**Angielską** korespondencję handlową (English Commercial Correspondence) załatwia inż. Grauer, Benedykta 16. 795-3

**Bilard** z wszelkimi przyborami w najlepszym stanie okazyjnie tanio do sprzedania. Wólczańska № 43, Chrzanowicz. 735—3

**Dom** do sprzedania w śródmieściu z elektrycznością i wodociągiem, z powodu wyjazdu. Gotówką potrzeba do kupna 160 tysięcy marek. Wiadomość: Koperski, Nawrot 72, lewa oficyna. 917—3

**Do sprzedania** sklep spożywczy. Nawrot 56. 2748—3

**Dom** z wygodami do sprzedania. Wiadomość ul. Andrzeja 54 piekarnia. 758—2

**Dywan** salonowy sprzedam. Obejrzeć od 10 do 5, ulica Juljusza № 27, m. 45. 802-3

**Nauczyciel** gimnazjum poszukuje umeblowanego pokoju. Sub. „Nauczyciel". 858

**Do sprzedania** sklep spożywczy kolonjalny z powodu wyjazdu. Milsza 10. 844—2

**Fortepian** albo pianino, nowy lub używany, kupię. Oferty do redakcji „Głosu" sub „Z. L." 742—3

**Grupa** francuskiego (początkowa) zostaje utworzoną przy Domu Młodzieży Żydowskiej, Południowa 18. — Opłata 13.50 mk. miesięcznie przy 8 (ośmiu) wykładach. W grupach starszej i średniej jest kilka wolnych miejsc. Zapisy przyjmuje kancelarja codziennie (prócz piątku i soboty) od 8 do 9.30 w. 866

**Kupię** psa czystej rasy. Adres w administracji. 781-3

**Kupuję** wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. Płacę najwyższe ceny. — Weinreich, Benedykta № 19 (róg Długiej) front, sklep. 638—36

**Komornik** przy Sądzie Okręgowym w Łodzi S. Piątkowski (Sienkiewicza № 31) obwieszcza, że wyznaczone zostały sprzedaże różnych ruchomości: na 27 lutego 1920 r. przy ul. Brzezińskiej № 98 u Izraela Cuklera, — dorożka oceniona na 500 mk.; na 2 marca — przy ul. Nowomiejskiej 21, u Abrama-Józefa Gutrejcha, — meble i in. ocenione na — 480 mk; przy ul. Nowomiejskiej № 15 u Abrama Amzia, meble ocenione na 600 mk. i na 600 mk.; — 9-go marca, przy ul. Brzezińskiej № 4, u Abrama Frogela, meble ocenione na 950 mk., — 12 marca, — przy ul. Wschodniej № 4 u Szlamy Lichtensztejna, meble i in. — na 875 mk.; — 19 marca — przy ul. Wolborskiej № 12 u małż. Topolewicz, meble i in. ocenione na 1520 mk., — 23 marca, przy ul. Kościelnej № 6, w halach, budka №. 33 u Józefa-Dawida Landaua, towar łokciowy na 2,500 mk. Komornik S. Piątkowski. 869

**Książki** hebrajskie wszelkiego rodzaju, w każdej ilości kupuję po cenach najwyższych, Kapelusz, Średnia 13. 2910—3

**Młodzieniec** z porządnej rodziny, energiczny, władający biegle pismem i słowem, językiem polskim, oraz przeciętnie niemieckim, pragnie przyjąć posadę. Łaskawe oferty pod „M. 38" w adm. Głosu. 847

**Najlepsza** przysypka dla dzieci „Poudre pour Bebe" Zdrowie. 2280—14

**Piec** gazowy kąpielowy kupię. Przejazd 40, m. 16. 812-1

**Pies** (szpic) przybłąkał się. Odebrać go można za opisem jego w złożonej ofercie „M. K." w Administracji. 2860—1

**Poszukuję** w śródmieściu pokoju umeblowanego z oddzielnnem wejściem przy rodzinie, mężczyzna samotny. — Oferty pod „lokal" proszę składać w Głosie. 867

**Potrzebny** wspólnik posiadający od 80-ciu—100000 marek do oddawna prowadzonego bławatnego sklepu mieszczącego się w centrum Piotrkowskiej ulicy. Oferty sub „M. L. 25". 861—2

**Rower** do sprzedania. Andrzeja № 32 m. 2. 2859—3

**Sprzedam** 5 warsztatów tkackich ręcznych, maszynę do cwernowania i przyrządy tkackie. Wiadomość: Polna 9, m. 14 (Koziny). 806—2

**Urządzenie** piekarskie, oraz furgon do sprzedania. Wiadomość: ul. Żurawia 7, u gospodarza. 753

**Większa** fabryka włókiennicza poszukuje pracownika biurowego obeznanego z czynnościami biurowemi, rachunkowością, ładnym charakterem pisma i gruntowną znajomością języków polskiego i niemieckiego. Oferty wraz z dotychczasową działalnością, wymaganiami i świadectwami — składać do admin. Głosu sub. „młody człowiek". 856-2

**Ważne.** Kto pragnie odstąpić pokój, mieszkanie, sklep prosimy zgłaszać się: Sienkiewicza № 67, do Biura „Ogniwo". Adresy przyjmujemy bezpłatnie. 723—3

**Z aptecznego** składu urządzenie kompletne sprzedam. Ulica Franciszkańska 53-55, u gospodarza. 699—3

**Zakład** fotograficzny poszukuje laboranta i retuszera na wyjazd. Oferty sub „Fotograf" przyjmuje administracja tego pisma. 727—3

**2 wozy** do węgla do sprzedania. Wólczańska № 89. 2855—2



## Zagubione dokumenty:

Antosiak Jadwiga zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 805—3

Abramson Arje zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 841—3

Baumert Wanda zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 852—3

Bernbaum Symcha Gerson zgubił metrykę urodzenia. 855

Bernbaum Symcha Gerson zgubił paszport polski tymczasowy wydany w Łodzi. 854—3

Berliński Abram zgubił legitymację chlebową na 5 osób. 2904—1

Baum Lejzer zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 698—3

Cukier Icek Manasze zgubił paszport polski tymczasowy, wyd. w Łodzi. 702—3

Dobrzyński Izrael zgubił legitym chlebową. 863

Edelsztajn Mania zgubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 786—3

Epsztajn Marja zgubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 793-3

Elchunen Sznycer zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2905—3

Gecel Szmul zgubił książeczkę legitymacyjną rosyjską, wydaną w Łodzi. 712—3

Gerszon Haim Lajb zgubił paszport niemiecki wydany w Rogowie. 800—3

Gerszon Moszek zgubił paszport niemiecki wydany w Rogowie. 799—3

Gewirc Andzia zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 848—3

Gertner Józef zgubił legitym. chlebową na 10 osób. 839

Hefser Chaim zgubił paszport niemiecki. wydany w Łodzi. 720—3

Izbicka Bluma zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 871—3

Jan Jarkiewicz zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 732—3

Kowalińska Sabina zgubiła legitym. chlebową wraz z kartkami na okres 119. 842

Kon Lajzer zgubił paszport niemiecki familijny wydany w Łodzi. 870-3

Kahan Jakób zgubił tymczasowy dowód osobisty, oraz kartę pobytu, wydane w Łodzi. 685-3

Kon Hinda zgubiła paszport niemiecki familijny. 707—3

Krysztniewska Chaja Ryfka zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 782—3

Kalman Manachem zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 796—3

Kleinman Lejzer zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 801-4

Lemberger Moszek zgubił kartę węglową. 863

Lipkes Salomon zgubił dowód osobisty wydany w Białymstoku. 862—3

Młynarzewska Hawa zgubiła paszport niemiecki wydany w Rogowie. 798-3

Neustadt Hill Majer zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 701—3

Poznański Icek zgubił niemiecki paszport, wydany w Brzezinach. 731—3

Rosenbaum Ryfka zgubił paszp. niemiecki wydany w Łodzi. 872—3

Rosenbaum Icek zgubił legitym. chlebową na 7 osób. 873

Szymanowicz Chaim zgubił kartę węglową. 864

Sudak Izaak zgubił patent na manufakturę, wydany przez Zarząd skarbowy w Łodzi. 861

Sieradzki Majer zgubił paszport niemiecki, wydany w Pabjanicach. 2898—3

Siemiatycka Neszka zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, 790—3

Szuchman Abram zgubił paszport rosyjski, wydany w Kunowie. 602—3

Słowiński Stefan zgubił paszport tymczasowy, wydany w Łodzi. 687—3

Syrgejew Anna zgubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 715-3

Weinberg Hil Majer zgubił legitymację chlebową za 8 osób. 2906—1

Zarzycki Tomasz zgubił paszport niemiecki, wydany w gminie Bruss. 697—3

Zagubiona została karta węglowa, na imię żyd. Tow. Szk. i Ośw. Lud. Zwrócić do szkoły, Cegielniana 17. 713—3



Redaktor i wydawca Marceli Sachs.

W drukarni „Głosu Polskiego" Piotrkowska 86.